

СЕНАТ УХВАЛИВ РОБІТНИЧИЙ ЗАКОН

ВАШИНГТОН. — Сенат ухвалив у суботу законопроект Блека й Конерія про години праці й робітничу заплату. За проект заявили 56 сенаторів, проти — 28.

Противники закону старалися не допустити до нього, пропонуючи різні поправки, але сенатська більшість відкинула всі й переперла ухвалення самого проекту.

Проект приходить тепер до палати послів, де, як кажуть, його вже багато горячіша боротьба, ніж у сенаті.

ЩО КОШТУЄ ВОРОТЬБА ЗА ІОНІОНІЗАЦІЮ.
НЮ ЙОРК. — Ріжні юні Комітету Промислової Організації зібрали фонд \$100,000 на удержання пікет у страйку робітників корабельних доків. Між іншими Джан Луис жертвував \$5,000.

РАДА ЗАКИДАЄ ТЕРОР СТАЛЕВИЙ КОМПАНІ.
ПІТСБУРГ (Па.). — Краєва Рада Робітничих Відносин внесла жалобу проти підприємства „Гвіртон Стіл Ко. оф Вест Вїрджїнія“, що вона вживає проти своїх робітників терору, щоб відвернути їх від організації сталевих робітників.

ЗА ВІДНОШЕННЯ ЦЕРКОВ ДО СТРАЙКІВ.
НЮ ЙОРК. — Краєва Конференція Жидів і Християн подала до публичного відома висліди своїх розслідувань становища духовників до робітничих страйків.

З рапорту видно, що церкви не займають до страйків одноозначного становища, однак більшість духовників у Злучених Державах ставиться до страйків прихильно.

ЗАПОВІДАЮТЬ КАМПАНІЮ ЗА ПЕНСІЇ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ.

ВАШИНГТОН. — Провідники конгресу, подіваються, що вже на найближчій сесії конгресу одним з головних законодавчих питань буде питання пенсії для ветеранів великої війни.

Вони кажуть, що ветерани ведуть тепер у краю завзяту агітацію й організацію та що на наступній сесії вони видвинуть домагання, що евентуально можуть коштувати краї 20 біліонів доларів.

УРЯД ПРОТИ МІШАННЯ АМЕРИКАНЦІВ У ЯПОНСЬКО-КИТАЙСЬКУ ВІЙНУ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС. — Американський уряд почав розсліди чуток, що нібито американські летуни наймаються на службу китайському уряду до війни проти Японії.

Місцева газета „Таймс“ подала вістку, що 182 летуни вже записалися до китайського війська.

МОДЕРНА МИТНА ГРАНИЦЯ.

КІТО (Екватор). — Щоб стерегти границю між Екватором і Кольомбією перед пачкарами, коломбійські митні урядники розтягнули в різних місцях дротняні огорожі, через котрі пушено сильний електричний струм.

Публика про це нічого не знала, і першою жертвою новини був Н. Росеро, котрий, діткнувшись дротів, упав трупом. Він не був зовсім пачкаром.

ПРИВАТНІ БІЗНЕСИ НАЙМАЮТЬ МІСЦЕ НА ВИСТАВІ.

НЮ ЙОРК. — Відоме шікаговське різницьке підприємство Свіфта наняло собі 100,599 квадратних стіп простору на площі світової вистави, щоб виставити там „драматичну історію споживання мяса“.

ПРИДУМАВ НОВИЙ СПОСІБ САМОГУБСТВА.

ІНДІЯНАПОЛІС. — Реджис Швер, що працював у недалекому таборі „цивільного консерваційного корпусу“, прийшов до місцевого летовища й просив летуна Леджера Ріда взяти себе на лет. Така за лет виносила півтора долара, а Шверові не доставало 14 центів. Не зважаючи на це, Рід узняв Швера на їздю. Як літак був на висоті 1,000 стіп, Швер виліз з сидження на крила літака й зіскочив.

СМЕРТЬ СНОВИДИ.

НЮ ЙОРК. — 17-літній хлопець Норвил Доглас, видно ходячи в сні, випав со своєї спальні на 4-тім поверсі. Його привезено до шпиталю Лінколна, де він помер від розвитку черепа.

ЗАТРУЛИЛИ СИРИМ МОЛОКОМ.

ОЛВАНІ (Ню Йорк). — Департамент здоров'я ствердив, що зацеджування великого числа дітей на шлункові й кишкові недуги в двох таборах для дітей над озером Отсего були викликані споживанням сирого, себто непастеризованого молока.

КОРАБЕЛЬ НА МІЛІНІ.

НЮ ЙОРК. — Старий корабель „Яні“, що вивірився в суботу з 400 пасажирами на оглядинні перегони вітрильних кораблів у Ньюпорті, загруз ссеред мряки на міліні. Пробувши на ній цілу ніч, корабель ранком сів на міліні й заїхав до пристані Монток.

ЕСПАНСЬКІ ПОВСТАННЯ ІДУТЬ ВПЕРЕД.

Еспанська революційна армія посувається вперед. Вона захопила чергові чотири містечка й вбила клином між провінції Теруел, Куенка й Валенсія, загрожуючи поважним військам.

АМНЕСТІЯ ДЛЯ УЧНІВ.

Болгарський міністер освіти видав об'явлення, щоб з нагоди уродин болгарського, наслідника престолу підняти всім учням шкільні ноти на один студієн. Всі родичі та ще більше слабкі учні відітхнули з полегшення, бо всі могли надіятися спокійних і веселих ферій. Адаже навіть і ті, що не вміли латини, чи ніколи не думали дати битви під Ватерло, не дістали двійки. Просто всі перейшли до вищої класи, хоч їм грозила двійка з кількох предметів, бо тоді, коли ціла Болгарія тішиться уродинами наслідника престолу, учні, хочби погани, не сміють сумувати.

ЗІЗД ЕСПЕРАНТИСТІВ У ВАРШАВІ.

В днях 7—15 серпня ц. р. відбудеться у Варшаві 29 міжнародний есперантський зїзд. Цей зїзд є ювілейний, бо в цьому році минає саме п'ятдесят літ від часу, коли в 1887. р. вийшла (теж у Варшаві) перша книженка есперантської мовою. На зїзд зголосилося до цього часу 480 осіб. Між ними є 10 українців. Приїхали також японці, австралійці й один пануас.

ЛЕВ КОРОЛЯ ЄТИ.

Лондонський муніципальний уряд перевів ліцензійний продаж усіх аксесорій, які прикрашували вулиці Лондону під час коронаційних парадів. Між іншим на продаж виставили 217 золотених лавів, розставлених на фасаді Вестмінстерської Катедрі. Одного такого лаву закупає муринський король Ета, на початку племені Баретсе над рікою Замбезі. Він був теж присутній на коронаційних парадах й йому незвичайно подобалися ці лави. Закуплений лав буде служити муринському королькові як трон.

ОШУКУЮТЬ СЕЛЯН.

„Правда“ пише, що директор годовної управи молочарського промислу, Гібер, є „ворогом народу“. Гібер і його помічники дезорганізували молочарський промисел у той спосіб, що обманювали та обкрадали селян, які привозили молоко до молочарень. Селяни почали оминати молочарню. Молочні підприємства так розміщені, що не було їх у східній Сибірі, Далекому Сході та середньо-азійських республіках. Цього роду політика зменшила сильно продукцію, спинила транспорт і відомо відбивається на якості продуктів.

Головна управа молочного промислу ССР виконала план продукції до 1. червня ц. р. ледви на висоті 24.9 проц. Дефіцит молочних продуктів у краю обчислюють на десятки тисяч тов.

ЗАМІСЦЬ 100,000 ЗАПАЛЬНИЧОК ОСТЕМПІВАЛИ ТІЛКИ 21.

У Варшаві відбулося по скарбових урядах стемпювання запальничок. Однак власники запальничок не дуже спішилися стемпювати свої запальнички, бо замість 100,000 запальничок, яких на підставі статистики повинно бути у Варшаві, до 12 скарбових урядів зголосилися аж 21 осіб із запальничками.

НОВИЙ „ПОДВИГ“ О. СЕКЕРЖИНСЬКОГО.

Лемківська Апостольська Адміністрація має нову сторінку до своєї короткої, але вже цікавої історії. Заходом о. Секержинського, про якого поведінку та характер оповідають неможливі історії та якого вважають чорним духом на Лемківщині, переніс, як канцлер, ще одного священника-українця в забуте Богом і людьми село і на його місце прислав кацапа. На цей раз жертвою впав о. Михайло Фуглевич, довголітній парох Вороблиха Королівського, свідомий український народний діяч, що у своїй парохії злікувався зовсім капанство й русофільське нападництво. Кілька днів тому з Риганова на казали йому перебраться до Миллика на самій чеській границі та передати о. Гамерському, відомому „русескому“, парохію й урядування. Як відомо, Апостольську Адміністрацію створено перед двома роками на 10 літ, мотивуючи тим, що вона має повернути 20 тисяч православних демків до гр.-кат. Церкви. Досі, як не теж відомо, не наведено ні одного, хоч два роки минуло, а о. Секержинському, його методами і о. Гамерському не вдалося це зробити — теж ніколи. Шкода лише грошей, труду й В'єстей.

ДВА НОВІ ТАЦІОНИ.

На міжнародній виставі в Парижі зорганізували конкурс танців, у якому візьмуть участь представники різних народів. Цей конкурс уяв дві нові модні танці „Світ степ“, який створила і відтанцювала міс Брэдлей з Лондону, заступниця голови Імперіального Товариства. Другий танець, нововідкритий у Коста Ріко, зветься тамборіто; він нагадує польку з 18 віку.

НАШІЙНИК МАРІА АНТОА-НЕТІ ПРОДАЛИ НА ЛІЦІТАЦІЇ.

В Лондоні продали на ліцензії славний діамантовий нашійник, який колись був власністю королеви Марії Антоанети. Цей нашійник купив за 950 тисяч франків магаралка Барітамба.

БАЛТИЙСЬКА ФЛОТА В РУКАХ „ВОРОГІВ НАРОДУ“.

Щоденник „Советская Балтика“ у низці статей обриває методи, якими „вороги народу“ і саботажисти зуміли оманувати провід ескадри торговельної флоти на Балтійському морі. Вони дезорганізували нормальний дух кораблів та вели саботаж у доках, допроважуючи деякі кораблі до стану, що загрожував безпеці залоги й вантажу.

ЗАСУД НА ПЕНДРАКА З ЧЕИСТОХОВИ.

Ще не минуло два тижні від часу, коли жид І. Пендрак убив поляка Барана в Ченстохові, а вже 1 липня в ченстоховському суді почався процес проти вбивниці. Як видно, слідство в справі вбивства як і в справі протижидівських заворушень, спричинених вбивством, велось приспіненим темпом. Підсудний Йоско Пендрак це аналізав. Він боронився тим, що вбив Барана, стріляючи у своїй обороні, тому, що Баран був його й домагався від нього грошей на горілку. Пендрак стріляв у хвилині, коли Баран був його каменем. Поліція зізнала про Пендрака прихильно, а Барана представила як алкоголіка і дегенерата, що сидів 2 роки у тюрмі за напад на поліція. Трибунал по півторогодинній нараді засудив Пендрака на досмертню в'язницю. В мотивах суд заявляє, що Пендрак не діяв у власній обороні ані в стані афекту. Суд прийняв, що Пендрак доконав злочину з премедитацією. Підсудний зголосив апеляцію.

ПОСИВІВ ЗА КІЛЬКА ХВИЛИН.

У Гдині трапився випадок, який, на щастя, не скінчився смертю людини. Під час пересування вагонів залізничник Іван Круфка, потручений буфором, упав між рейки. Над лежачим залізничником перетхав цілий вантажний поїзд з доволі великою швидкістю. Залізничник упав так щасливо, що ні колеса вагонів, ні труби висічі ланцюги не вчинили йому ніякої кривди. Залізничник, зясувавши собі справу з можливою небезпекою, приляг сильно до міжрежок і з великою схвильованістю зімлів. Його знайшли щойно кілька хвилин по переїзді поїзду, зовсім виснаженого. З тих кілька хвилин залізничник зовсім посівів.

КЛЮБ ПОКІЙНИКІВ.

Лондон славний зі своїх ексцентричних клубів, яких члени гуртуються іноді з неможливою метою. Невдамо до списку таких клубів прибув ще один новий клуб під назвою „Клуб покійників“.

На членів цього клубу приймають тільки такі особи, що про їх згодну смерть, чи через помилку, чи з іншої причини появилася заява, або вістка в часописах. Особи, яких смерть зареєстрована в актах цивільної влади, стають почесними членами. Більшість почесних членів цього нового клубу це бувають комбатанти, що про їх імовірну смерть подавали вістки їх команданти.

РАВТ БЕЗ ЖИДІВ.

Підчас побуту румунського короля Карла II у Варшаві президент Мосціський урядня на честь гостя равт, у якому взяло участь коло 1,000 осіб. Тепер жидівська преса повідомляє, що на цей равт не запрошено ні одного жиди, хоч доє в таких приняттях брали завжди участь запрошені жидівські посли й сенатори та представники жидівської релігії.

СОВЕТСЬКА „КОНСТИТУЦІЯ“ УРЯДУЄ

МОСКВА. — Советський часопис „Безбожник“ доносить, що більшовицька влада арештувала 30 священників, серед яких знаходиться єпископ Іоаким Никіфоров. Арештувала також дві черниці. Їх усіх поставлено перед суд „Безбожник“ їм закидає: „Вони приємували при допомозі всіх засобів до консолідації старої православної церкви, з якої хотіли зробити легальну інституцію для протиревольюційної роботи... Вони об'єднали біля російської православної церкви в Орелі всі реакційні елементи і старалися притягнути до церкви молоді, виховуючи її в протисовєтському дусі“.

В Новоросійську отруїлися зіпсутою новбасою 120 осіб. Советська влада підглянула в тому „троцькістичний заговор“ і арештувала вісьмох комісарів та передала їх судові.

Советський фінський часопис „Пунаїне Каржала“, що його видають Совети для пропаганди серед фінів, доносить, що „чистка“ захопила також фінські круги й у висліді розстрілено вісьмох видних фінських комуністів. За запевненнями цього часопису, вони теж належали до „троцькістичних саботажистів“ і старалися головна в панероному промислі заподіяти якнайбільше шкоди.

БЕК ПРЕДСКАЗУЄ УПАДОК СТАЛІНА.

МОСКВА. — Кажуть, що на Сталіна зробило глибоке враження те, що польський міністер закордонних справ, Бек, у розмові з румунським королем нібито сказав, що Сталін довго не вдержиться і його незабаром повалить. Тетер політичні круги передбачають, що Сталін, щоб рятуватися від упадку, готов піти по тій політичній лінії, за яку розстрілив Тухачевського і товаришів, а саме готов шукати зближення з Німеччиною.

МІНСОВІ АРЕШТУВАННЯ СЕРЕД ПОЛЯКІВ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА. — У зв'язку з замахом на шефа новоствореної польської, панів фашистської партії „Обоз Зєднотєня Народового“, Адама Коца, польська поліція переводить масові арешти такі серед своїх людей. Стефан Стажинський, голова місцевого відділу цієї партії, видав відозву, в якій переповідає факт недалекого замаху на полк. Коца та стверджує, що ще не знати, хто є замаховцем та чия рука ним кермувала. Він заявляє, що „з якогоб джерела не виводилися замаховець, це джерело мусить бути знищене раз назавжди“. Замах на шефа ОЗН доказує, що в Польщі „діють якісь злочинні, ворожі Польщі чинники і їх будемо мусіти якнайкраще винищити“, говорить Стажинський. Часопис „АБП“ рішуче стверджує, що замаховець не походить ні з національних меншин, ні з комуністичних кол.

ПОМЕР ТЕОФІЛЬ ОКУНЕВСЬКИЙ.

ЛЬВІВ. — У Городенці помер 19 липня ц. р. в 79 році життя визначний український громадянсько-політичний діяч, адвокат, колишній посол до австрійського парламенту і галицького союзу, член української Національної Ради й комісар Городенщини за часів ЗУНР, активний член різних українських установ і організацій — д-р Теофіль Окуневський. Покійний до смерті живив цікавився українськими справами та до смерті брав у них активну участь. Він відзначався великою цивільною відвагою, умів постійно за свої переконання, а притім був людиною великої духовної культури і в боротьбі з противниками захоплював усе найкращі форми.

ЯПОНЦІ ПОСУВАЮТЬСЯ ВПЕРЕД.

ТІЕНЦІН (Китай). — Японська армія переможно йде вперед. Вона заняла місто Тунчов, знищила шість військових китайських залогів до тла. Найбільше клопоту завдає японській армії ті китайські частини, що їх японці самі вишколили й озброїли, а що тепер збунтувалися проти японців. Японці захопили цілу околицю Голея. Японською тактикою, як тільки їх війська захоплять якусь місто, скоро привертати там лад і порядок, щоб люди забували про війну.

НІМЕЧЧИНУ ВІДВІДУЄ ВЕЛИКЕ ЧИСЛО ТУРИСТІВ.

БЕРЛІН. — Німеччина дуже задоволена, що в останньому році відвідало її надзвичайно велике число туристів. Всі готелі переповнені, ресторани роблять добрий бізнес. Це приносить Німеччині чужу валюту, за яку можна купувати за границею сирівці. Радість Німеччині має ще політичний підклад, бо це німців переконує, що жидівський економічний бойкот не є такий страшний, як декому здається. Найбільше туристів приїждить з Америки. Всім туристам німецький уряд дає полекції у формі так званих „туристичних марок“, на яких турист заробляє майже вдвое.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Editorial Committee

Mailed as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РОБІТНИЧА ПРОГРАМА УРЯДУ

У четвер ввечері виступила на радіовій системі "Колумбія" Френсіс Перкінс, секретарка праці в кабінеті президента Рузвельта, з промовою про програму уряду супроти робітництва. З огляду на її становище в цьому уряді, її заява заслуговує на загальну увагу, як офіційну заяву уряду.

За словами секретарки Перкінс, "піднесення і стабілізація приходів робітників і фермерів є частинною обов'язку тих, що відповідають за добробут робітників. Досі зроблено вже значний поступ у напрямі розбудови купної сили робітників і цей поступ можна далі робити при співпраці робітників і підприємців у публічних інтересах так, що й роботи будуть множитись, і зарплата робітників буде рости, і приходи з промислів збільшатися, і дивіденди для інвесторів".

Підкреслюючи спільний інтерес громадянства, робітників і підприємств у розвою робіт і вдержанню високої заробітної зарплати, секретарка збирала програму уряду в робітничій справі до 4 точок.

По-перше, уряд повинен захоронати маси робітників відповідними законами про найнижчі вимоги щодо умов праці.

По-друге, уряд повинен старатися за відповідні закони, а потім за організацію відповідної машинерії, для організації й гуртового годження за умови праці для всіх тих, котрі цього бажають для поправки рівня свого життя. Уряд повинен помагаючи всякому, хто хоче стати робітником і робити відповідні зусилля, добитися цього стану й поваги.

По-третє, уряд повинен виробити відповідну, справну техніку для полагодування спорів при гуртовім годженню за умови праці й дивитися за те, щоби при таких умовах придержувалися слушності й справедливості.

Почетверте, уряд повинен давати й робітникам і підприємцям економічні й фінансові інформації про промисли, в котрих є гуртове годження.

Як видно з слів секретарки праці, уряд виразно придержується програмі стислої безсторонності в спорах між робітниками й підприємцями. Немає в словах секретарки нічого, що могло би вказувати на те, що в спорах між робітниками й підприємцями уряд стоїть по стороні робітників.

Однак це є якраз закид, який підносять тепер речники фабрикантів проти програми уряду. Підносять такий закид не через що інше, а через те, що досі уряди Злучених Держав загалом за такі річі не брались. Досі уряд заявляв вічно, що він стоїть на безсторонній становищі, а дає лише за лад і спокій. Він лишив усе інше свободній боротьбі сторін. Це звичайно виходило на шкоду робітникам. Чим далі, тим вола фабрикантів ставала більша.

Уряд Рузвельта є перший, що хоче вмішатися в боротьбу як безсторонний посередник. За те його нападають країні ліви, що хотіли би бачити в уряді оруддя робітників, та країні праві, що хотіли би бачити уряд по старому безсторонним, себто оруддям підприємців.

Михайло Зошенко.

МІЙ НІЧЛІГ

Минулого року, в осіні, я був в одному селі. Я туди їздив в одній справі. До сільради.

Відразу за один день я не впорався. І мені пришлося там заночувати.

І ось я задержався в одного селянина. Він одиначник.

Він мене дуже щиро прийняв. І хоч було пізно, він усеж так розложив порядку вечерю. І навіть угостив домашнім пивом.

Та коли вирінула справа, де мені поклястися, господар трохи збентежився.

Він каже своїм жінці:

— А деж ми, Марусю, покладамо нашого дорогого гостя?

Я кажу:

— Та ви не турбуйтеся. Я на лавці положуся.

— Ну, ні! — повідає він — як гостеві на лавці? Я вам не позволю кластися. Самособою, ми з жінкою не звикли віддавати своє ліжко чужим... Та ви не журіться, ми вже якось вас десь притулимо.

І він розглянувся по хаті.

Нафтова лампочка тем-но освічувала невеличку хату. За перкалевою за-

слоною стояло пишне ліжко господарів. На за-ліжку лежав дідусь. А за-ліжком, в куті, стояло шось наче ліжко. І там, показується, спала господинина мама.

Я знову кажу:

— Я покладаюся на лавці. Не турбуйтеся.

— На лавці дуже невідгідно, — ввічливо відпо-відає господар — вузько, та ніяково спати. А ми вас, добродію, покладамо вигідніше — на ліжку.

І показав на бабусине ліжко.

Сказав:

— Тут, уважаєте, поки-що спить мама моєї жін-ки. Та ми її відси здій-мемо. Ми постановили покласти вас тут. Наскільки ми маємо законний пошанівок для гостей.

Господарка жінка ка-же:

— Моя мама все незду-жає на безсонницю. Тому її воно так начеб і нічого.

— Це для неї не буде втрата, — докинув госпо-дар. — Вона часом цілі-сенку ніч ходив по хаті, а сон її зовсім не береться. З чогоб то, добро-дію? Ви не знаєте?

Я кажу:

Д-р А. Носіч.

ПРАВДА ПРО СОВЕТИ

Хоч відносно советського тероризму має культурний світ уже трохи притуплені нерви, то всеж такі останні вимордування цілої низки найспосібніших військових командантів та "чистка", що не лиш на са-му армію поширяється, не тільки що потрясли публич-ною думкою, але й глибоко за-ворушили дипломатичні круги на цілій земській кулі, котрої таку велику частину обіймають простори цієї євразійської держави.

Принада цього ясна. Про Совети виробилася вже така пересічна думка, що дуже вигідна для міністерств загра-ничних справ. На них гляділи як на вулкан, котрий уже ви-гасає; як на могутню держа-ву, з котрою можна заключи-ти договори, як з кожною іншою європейською держа-вою.

Деякі держави, як ось Франція та Чехословаччина, були тої думки, що мо-жуть навіть свою безпеку, о-перти на військовий договір з Советами. В Союзі Націй та в інших міжнародних представ-ництвах Совети грали впливо-ву ролю, як першорядна по-літична та господарська сила, котру вважали за сконсолідо-вану.

Боротьба на смерть і життя, яку ось розпочав Сталін з власною армією, закатурипи-ши вже попередньо майже всіх будівничих большевизму, за-вадила відразу цілу підставу для дотеперішньої оцінки по-ложення в теперішній совет-ській Росії.

Показується, іменню, що на російську армію, котрої фах-ові кваліфікації всі фахівці дуже корисно оцінювали, не мо-жуть числитися ані Сталін — ані союзники Советів. Не звісно іменню, проти кого властиво товариші генерали попроводи-ли би свою армію. Армія, ко-трій забракло майже всіх до-теперішніх командантів, не буде ще довгий час спосі-бною до боротьби.

Автім, чир не є це аж надто правдоподібне, що та загал-на "чистка" у військовій та в цивільній організації є лише цілком безцілним проливом

крови, бо по знищенні заго-ворах прийдуть нові і чимраз нові, і то так довго, аж Ста-лінові скрутять голову, а ці-лий режим заваять?

Хотів би я поділитися з чи-тачами відомостями, котрі за-вдячую не заграничній пресі, але людям, що позістають у близьких зносинах із совет-ською Росією. Люди ті наде-жуться з двох груп, що не ма-ють із собою нічого спільного, та стоять на протилежних стан-овищах, і це власне починаєть-ся до вироблення собі безсто-роннього погляду.

До першої групи належать люди, котрі спершу цілком з переконання і з немалою до-зою ідеалізму брали участь в уфурмуванні большевицької системи та дійшли навіть до вищих, а то й до дуже висо-ких ступнів у советській бю-рократії, дипломатії й армії.

Але придивляючись зблизь-ка розвою й наслідкам тої системи в практиці, вони втра-тили віру в її спасінність і то-му, йдучи за поведомом сумні-ня, вони вихади, за правдицю, щоб звідтам разом з своїми однодумцями, що лишилися в краю, поборювати теперішній режим.

Число тих щирних, чисто ідейних екс-большевиків (бу-вших большевиків) значно збільшилося, зосібна від смер-ті Леніна.

Програму тої групи можна назвати демократичною з до-мішкою українського соція-лізму.

Ті люди є "добрими євро-пейцями" і бажалиб, щоб і Росія стала краєм європей-ським у найліпшим значінні цього слова, краєм свободи, справедливості, миру й куль-турного поступу.

На підставі досвіду і безпо-средньої обсервації, вони рі-шучо осуджують колективіза-цію, тай ту бучим "диктатуру пролетаріату", а в дійсності тиранію большевицького царя.

За згідності з собою з віта-ми членів цієї групи, то цими поглядами, що є природною реакцією на всі хибні і шкід-ливі сторони большевизму, є власне перенята до глибини

душі вся думаюча людність Росії.

Публічне маніфестування на річ большевицьких клівів не повинно нікого дивувати, ані в блуд уводити. Помину-ши людей без сумління та йдучих лише за власною ко-ристю, всі майже державні у-рядовці та вищі офіцери, не говорять вже про міщанство та сільську людність, всі вони просто тужать за переворо-том.

Змагання до "зрадикалізу-вання" большевизму, до "со-ціальної революції", до "троць-кізму" і т. і. — все це є ли-ше пустою балакучою.

Все, що вже від довшого часу діється на полі внутріш-ньої політики Росії, все це є лише боротьбою Сталіна за рятівання свого життя і вла-ди. Та боротьба є страшна і ведесть вона незвичайно хит-ро, але, як досі, випадає вона для нього звичайно щасливо. Щодо остаточного вислідку цієї боротьби, не можна мати ні найменшого сумніву.

Сталін не може числити на нікого з живих іще провід-ників армії, ані на ніяких своїх бучим "мужів довіри" в бю-рократії. І цим можна власне витолкувати собі ті безпере-ривні зміни на всіляких важ-них рішальних становищах. Сьогодні зветься чоловік "го-рячим патріотом", "чуйним пролетарем", а завтра вже "зрадником, котрого, як пса, треба застрілити".

Високі старшини, що були призначені за сідати на смерть Тухачевського та його товаришів, знані емігрантам екс-большевикам від довшого часу як прихильники їх погля-дів. Маршала Бліхера вже не-раз пару тижнів держав Ста-лін у тюрмі, однак мусів його винустити на волю, бо ціла східна армія загрожала була бунтом.

А тепер послухаймо, що го-ворять про советську Росію інші люди, як москалі та і не-москалі, котрі відвідали цей большевицький "рай" і на-віть старануються там знову дістатися.

Це є люди, котрі політикою не цікавляться і для котрих "режим" у Росії байдужний.

Це є: вчені, артисти, спеці-і також "гохштапелери". По їх думці, Росія під теперішнім режимом, або і поза тим режі-мом, під оглядом культурним

та господарським (зосібна в деяких областях) розвинулася надзвичайно і має й надалі-ше перед собою отверту до-рогу до поступу; вона для на-уки і для мистецтва*) робить більше, ніж це робиться в я-кійнебудь іншій державі.

Золота добувають тепер у Росії більше, ніж у полудне-вій Африці. Проекти, корисні для держави, можуть числитися на допомогу держави. Загал-на цивілізація поширюється чимраз більше. Бачимо роз-мах, підпираний кличами, які розбуджують амбіцію, як ось такий усуди порозліплюваний плякат: "Не забувайте, що ви є молодим народом, і що для вас є все можливе!"

До якогож переконання про теперішній стан советської Росії та про її будучину му-симо прийти на підставі тих двох, цілком від себе відбіга-ючих поглядів?

Оба ті звіти опираються на фактаж, котрі, хоч суперечно-го на перший погляд характе-ру, існують рівночасно в то-

*) Большевики сотки українських книжок, виданих уже за їх пануван-ня в Великій Україні, казали вики-нути тепер з публічних бібліотек.

— І. Н.

ГОЛОСИ ПРО УГОДОВСТВО

Львівське "Діло" розписало анкету до різних українських суспільних діячів, щоб вони висказали свою гадку про уго-довство, яке переводить нині партія УНДО під Польщею, чи, як вона це називає, "нор-малізацію". Як перший у ди-скусії забрав слово голова партії УНДО, д-р Дмитро Ле-вицький, який висказав на ад-східня армія загрожала була бунтом.

Другий був посол Тершаковець, який теж пропонує зміну в політи-ці УНДО, але зміну, не в ці-лях, тільки в тактиці. Третій забрав голос ветеран україн-ської політики, д-р Кость Ле-вицький. Його голос переда-ємо в цілості:

"Політика наших парламен-таристів українських під Поль-щею переходила вже різні фази. "Зосібна, до травневого пе-реговору і від того часу зай-шли значні зміни у нашій на-ціональній тактиці. І це є те-мою, про яку тут мова, бо го-ловна основа нашої україн-ської політики не є тут пред-метом розважування. А так-тика, що прийшла тому два роки, є майже діаметрально протилежна до попередніх тактик наших послів і сенаторів у польських законодав-чих тілах.

"Сама засада цієї націо-нально-політичної тактики ма-є два боки. Один провідний, — чи взагалі вказане було за-ключити злагоду з поль-ським урядом, чи ліпше було задержати вілну руку, — та другий діловий бік: на чому спирається наша парламентар-на репрезентация у цьому до-говорі порозуміння?

"Що наше українське гро-мадянство непокоїться і тріво-жить, як зачеу тільки сло-во, що коїться якась угода з поляками, — то це має свою причину в історії угодових до-говорів між українцями і по-ляками. Я знаю дві такі уго-ди. Одну з кінця шістдеся-тих років минулого століття, що її проголосив був заступ-ник крайового маршала Юліян Лаврівський у галицькому соїмі, — і другу з початку дев'яностих років минулого століття, що її підняв був по-сол Юліян Романчук, також у галицькому соїмі.

"Першу угоду мовки і без-пардонно відкинула у висліді польська соймава більшість, — а центральний уряд Австрії не підтримав українців у їх оправданних домаганнях, бо йому залежало тоді на тому, щоб не було згоди між обо-

ма народами.

му північному колись", що власне переживає переходову пору, найдивнішу взагалі в історії людства.

Політичний гнет не все му-сить дучитися рівночасно з го-сподарським або культураль-ною відсталістю. Це можна бу-ло ствердити у декотрих обла-стях навіть за царської Росії. Під цю пору модерні спеція-лістичні сили в рух могутні за-бобі й сили Росії. Появилися величезні таланти і тому не дивно, що російська продук-ція й культура йдуть угору зі знаменами великої майбутно-сті перед собою.

Алеж цей факт не є дока-зом, що політична і суспільна система большевизму є ро-зумна та що вона вдержиться. Він лише показує на те, як ба-гато життєвих сил лежить у нутрі народів, що живуть на просторах советського Союзу.

Глядячи тверезо на цілість цих відносин, мусимо радше прийти до переконання, що по-усуненні Сталіна большевизм у Росії буде зліквідований. І не має тут значіння питання, чи це станеться за п'ять літ, чи пізніше, бо тут іде лише за велику розвою лінію.

(Переклав Іван Н.)

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

— І. Н.

ні з вільними, рівні з рівними...
 „Правда, там ще мав бути якийсь реєстр важніших чи спеціальних справ, списаних у Варшаві, але цього я ближче не знаю, і воно другорядна деталь, коли маємо запанувати між нами нормальні відносини...
 „Та треба признати, що наше українське громадянство разом було вирозуміле і не перепинувало своїм по-слам і сенаторам нормалізаційної політики, — вичікуючи, що виїде з тої нормалізації...
 „Потім прийшли такі справи під нормалізацію, як на-ладнання справи нашого „На-роднього Дому“ у Львові, вживання назви український, поширення прав української мови, привернення українсько-го шкільництва та парцеляція землі поміж місцевих рільни-ків з виключенням колоніза-ції, — та стали вже наші посли і сенатори разом в о-бороні рідної землі! І стоять притомно. Перепустили дер-жавні бюджети та далі вичіку-ють...
 „Але як дивлюся на цих наших послів і сенаторів, що докладають усяких заходів, і старань, — то вони якісь не свої стали, а чимось звязані і не свободні, бо не видать тієї принакми поваги, дай Боже, щоб було ліпше, — я їм цьо-го бажаю, але покищо, ніку-ди правди діти, — воно на-те не виглядає. Та мабуть і не мені одному”.

АМЕРИКАНСЬКІ ГОРОЖАНИ В ЧУЖИНЦЬКИХ РОДИНАХ

Досліді, зроблені Народною Радою Натуралізації та Горожанства, вказують, що коло сім'ї мільйонів американських горожан є членами родин, які складаються з п'ятих мільйонів чужинців у Злучених Державах.
 Інші обчислення, оперті на прабіжні досліді родин з 4,886 не-горожан, вказують, що три на кожних чотирьох чужинців мають одного або більше американського горожанина у своїй найближчій родині, а в кожній „чужинцькій родині“ знаходиться пере-сично по 2.9 члена американ-ських горожан одного з родичів та дітей.
 „Ці досліді вказують“, каже професор Доналд Йонг, голова екзекутиви Народної Ради, „що кожна спроба об-крати чужинців, права до праці на прожиток або виклю-чення їх з допомоги безпереч-но впаде тягаром на ті мільйони американських горожан, котрі є членами чужинцьких родин“. Він вказав, що закон про фонди на негайну допомо-гову працю, недавно ухвале-ний конгресом, виключить усіх чужинців з допомогів робіт, хоч за вислідом цієї роз-відки уряд обов'язаний стара-тися про вдержання тих міль-йонів своїх американських го-рожан, членів дотичних родин.
 Досліді про горожанство членів чужинцьких родин зро-бив Мелвін М. Фейген, будучи президентом комітету, до ко-торого входили: професор До-налд Йонг, Рут З. Бернштайн, Рід Луїс та Маріон Скибсбі з Чужомовного Інформаційного Бюро, Цецілія Разовська з На-родньої Ради Жидівських Жі-нок та Флоренс Кеседи з На-роднього Інституту Добра Імігранта.

ФЛІС.

— Ти чого прикликав ве-теринара до нашого пана? — питається пані локхай.
 — Бо пан усю ніч нарікав, що змерзла як песь! — відпо-відає локхай.
 — Де вашу тещу висилаєт-ь цього літа?
 — Туди, де звичайно.
 — Себто?
 — До сто чортів.

Володимир Савченко.

ПОЛТАВСЬКА БИТВА

Заки оповідати про полтав-ську битву, слід бодай коро-тенько нагадати про стан в У-країні напередодні цього сум-ного пам'ятного бою.
 Відомо, що після переяслав-ської угоди 1654 р. з москов-ським царем майже всі геть-мани вели збройну боротьбу з Москвою за права й волю У-країни. Всі вони, таксамо як і українське громадянство, ди-валися на союз із Москвою як на союз тільки з військо-вими цілями, і готові були злучитися і з іншими держа-вами, що запевнили Україну волю. З цього погляду зна-менні слова гетьмана Дам'яна Многогрішного, замученого, як відомо, москалями: „Не шаблею нас узятю; ми з доб-рої волі пристали до царя, щоб обороняв нас від воро-гів; а коли цар не хоче нас, то нехай забере своїх воевод, а ми собі й іншого царя знай-демо”.

За прикладом своїх попе-редників задумав підняти пра-пор визволення України про-ти Москви й гетьман Мазепа. Алеж тодішні часи були тяж-кі; вони вимагали великої о-беріжності і зручності. Мос-калі мали тоді в головних мі-стах України свої залоги. Старшого з генералів цих мо-сковських залог цар призна-чив ніби за дорадника геть-манові, але він насправжки весь час стежив за кожним гетьмановим кроком та при кожній нагоді силкувався пі-дірвати його повагу серед у-країнського населення. Укра-їнським військом розпоря-джувався в дійсності москов-ський цар. А він уживав усіх можливих заходів, щоб у геть-мана було під рукою якнай-менше війська. Отак напере-додні війни гетьмана з Мос-ковщиною Мазепа мав тіль-ки 5,000 козаків, замість 60-000; решту українського вій-ська цар порозсилав поза ме-жі України.

До того на Гетьманщині був великий розбрат між украї-нцями, не було між ними єдно-сти, а москалі зручно нацько-вували одних проти других, приваблюючи до себе старш-ну різними матеріальними ко-ристями. Крім того в півден-них, особливо в східних міс-цевостях України, поширю-валося між біднотою хвилю-вання, яке посилав донський о-таман Булавін, що в 1707 р. зірвав був повстання проти царської влади та проти за-можних. Скрізь зростала кля-сова ворожнеча, яку москалі використовували проти геть-мана й незалежності України.

Перейдемо тепер до поза-українських справ. За часів гетьмана Мазепи наймогутні-шою державою в Європі бу-ла Швеція, що на північному заході межувала з Московщи-ною. Король П. Карло XII, та-лановитий вожд, поставив со-бі за мету виперти Московщи-ну від Балтійського моря. Але могутність Швеції занепо-коїла інші держави: Москов-щина, Саксонія, Польща й Да-нія були зацікавлені в тому, щоб Швеція ослабла. Отак вони ввійшли між собою в у-мову в 1700 р. й напали на землі шведського королівства. Почалася з. в. північна війна (1700—1721), а полтавська битва була одною з головні-ших її частин.

Визначний полководець Кар-ло XII не настрашався воро-гів. Довідавшись, що ворожі армії вдерлися на землі його держави, негайно рушив із своїм військом на ворогів і порозбивав кожного окрема. Та війна цим не закінчилася. Використовуючи военні ус-піхи шведського короля, гетьман Мазепа рішився увій-ти з ним у спілку, щоб а йо-го допомогою вибороти Укра-їну волю. Вже в вересні 1708 р. шведська армія з самим ко-

родем увійшла в Гетьманщи-ну, щоб зєднатися з гетьма-ном та спільними силами з у-країнським військом вигнати з України москалів. Вона пе-рейшла Дніпро недалеко Мо-гилева (білоручького) і спи-нилась у Дрокові на Черні-гівщині, який Карло казав о-копати. Йому назустріч виру-шив із своєї столиці Батури-на гетьман Московське вій-сько, що тоді теж пробувало на Чернігівщині, хотіло пе-решкодити зєднанню украї-нських і шведських сил та зни-щити окремо українське вій-сько, але спізнилося. Незабо-ром до шведської армії при-були й запорожці. Шведський король спрямував свій удар на Полтаву.

Чому саме на Полтаву? Не була це річ припадкова, чи Карлова примха. Захопити це місто — значило добити-ся матеріальних користей, а ще більше — моральних. Тут король міг сподіватися вели-ких запасів амуніції, харчів, і т. д., річей, таких для нього потрібних. З другого боку, це могло мати великий вплив на українське населення, яке на-брало духа і збільшило ар-мію гетьмана. А далі — відсі-ля відслонувалася крайній шлях для сподіваних зносин із татарами та турками, від я-ких король сподівався допо-моги. Маючи все це на увазі, король почав підготовлятися до облоги Полтави. Полтава була тоді твердинею. Залоза її складалася з трьох моско-вських полків і одного украї-нського, яких 6,000 воїнів, з них — 2,000 українців. Коман-дував українського полку

1) Тепер село „Старий Дроків“, су-разького повіту.

був полковник Герцик, коман-дантом твердині — москов-ський полковник Келін.
 Гетьман Мазепа провадив таємні зносини з Герциком, а-ле 11. березня 1709 р. один Герциків лист до гетьмана мо-скалі передовили, і за нього Герцик наклав голову. Мос-калі насторожились, а швед-сько-українське військо поча-ло від 14. квітня підготовувати працю коло Полтави. Швидко спорудженими „апрошами“ во-яки зближались під тверди-ню, щоб її здобути. Та залоза в твердині теж не дрімала: вона робила випадки й переш-коджала цій праці. День-у-день були сутички між воро-жими військами.

Вже після першого випадку, коли залоза відкинула шведів, король рішив узяти його без підготовки, але напад скінчив-ся невдачею, прийш шведам значні втрати. Тоді шведи знову забралися копати „а-проші”.

Від 19. квітня московська армія була розташована на л-вому березі річки Ворскла, на-проти шведсько-українського табору, і весь час невільні її відділи непокоїли шведсько-українські війська. Алеж із-дня на день становище залоги ставало важче. Коли Петрові донесли, що Карло знову хо-чє брати твердиню приступом, він наказав своєму війську зро-бити несподіваний напад на шведсько-українське військо, з метою прорватися до міста й підсилити його залозу сві-жими воєнками та боевими припасами. Вночі з 17. на 18. травня московська піхота по-клала три мости через річку Ворскла, перейшла на правий бі-рег, москалі кинулися на шведські окопи, де були 4 кін-ні сотні, триста людей піхоти й вибили їх звідтіля. Правда,

2) Канавки, прикриті насипами, що боронять тих, що нападуть, коли вони зближаються до твердині.

швидко підійшла допомога до шведів і відкинула московські частини знову на лівий берег. Але москалі встигли доверши-ти свого завдання — підси-ли залозу Полтави. Щоб шве-дів, обдурити, москалі, попере-одягли 900 москалів у швед-ські однострої. Вже майже під самою брамою міста шведи зрозуміли ті хитрощі, та вже було запізно: москалі баге-татами промостили собі шлях і пробігли до фортеці.

Дрібні сутички поміж обо-ма сторонами тяглися до дня вирішної битви, себто, до 8. липня. Вони дорого коштува-ли шведів, у яких кожний во-йак був почислений, і це, ясна річ, ослабляло до деякої мі-ри їх військову силу.

Дня 16. червня прибув до своєї армії цар Петро, що са-ме встиг замиритися з турка-ми. Він знав, що коли не піде-тут зі шведами на рішучий бій і не розібере їх, то вони Полта-ву незабаром візьмуть; тямто він вирішив перейти в наступ. І ось 1. липня 1709 р. під йо-го проводом російська армія перейшла на правий берег Ворскли, коло села Петрівки, 10 км. від Полтави. Забезпе-чивши собі задалегідь пере-праву рядами окремих укріп-лень, став табором 8 км. від міста, а вже 6. липня росій-ська армія зблизилася на 6 км. до Полтави та стала табором біля села Семенівки.

(Кінець буде).

Оправдавсь.

На великій гостині у пан-ства Бербенчиків пані Огіро-чок сварить на чоловіка:

— Петре, бійся Бога, що ти робиш? Уже четвертий раз вертаєшся з бучету з повним тарелем. Що ті люди собі по-думують про тебе?

— Заспокоїся, моя кохана — відповідає чоловік. — Я говорив за кожним разом, що беру для тебе.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ТЕЖ КРИТИКА.

Фільмовий критик „Нью Йорк Таймсу“ подає про нову шту-ку „Борн Реклес“ коротеньку критику. Всього два речення.

Однаке в тій коротенькій критиці він характеризує шту-ку словами: „фільмова виго-лоджена дитина”.

Що значить „виголоджена дитина”? Звісно, така дитина не має м'яса. Сама шкіра й ко-сти. Чи не сказано ядерно?

Як би так український кри-тик сказав про українського продуцента, що його фільмо-ва дитина виголоджена, той зараз сказав би: „А твої діти які?”

НЕ СТАНЕ ДІТЕЙ.

На міжнародній конферен-сії для проблем населення, що зібрався в Парижі, висту-пили вчені з різними песімі-стичними заявами про будуч-нину людської раси.

Наприклад, один учений за-повів, що в 11 державах пів-нічної й північно-західної Єв-ропи за дві найближчі гене-рації число людей спаде на 40 мільйонів.

Під одною генерацією (по-колінням) розуміється той час, якого треба, щоб замість існуючих тепер людей прий-шли їх діти. За пересічну ге-нерацію вважається 30 літ.

Отже за 60 наступних літ у 11 державах північної і півні-чно-західної Європи вродить-ся 40 мільйонів менше дітей, як-би вродилося, колиби число у-родин там було таке, як було досі. Замітно, що й у тих кра-ях уряди теж ведуть зовсім свідому кампанію за збіль-шення числа родин.

ПОШО МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ?

Звісно, 11' держав північної й північно-західної Європи, в котрих зменшується число у-родин, не думають про себе як про північну чи північно-західну Європу.

Кожна з тих держав думає тільки про себе.
 Тимчасом французький мі-ністер шкільництва говорив на конгресі: „Людський розум мусить відтепер думати по-няттями цілої земської кулі, бо найменший суспільний факт, доглянений в одній то-чці, може відбитися потрясен-нями на зовсім протилежній точці земської кулі”.

Можливо, що й може, але чи людина може займатися всіми можливостями?

КЕПСЬКІ ВЧИТЕЛІ.

Головний медичний екза-мінатор ньюйорських міських шкіл виступив у своїм річному рапорті, пропонує суперін-тендентові ньюйорських шкіл, з проєктом, щоб заряд мі-ських шкіл завідав правильні-стю екзамінації здоров'я всіх пу-бличних учителів.

Каже цей лікар, що багато вчителів і вчительок у пу-бличних школах терплять на-преріжні недуги та через них не можуть учити як слід.

Як звісно, ця думка йде в розріз з думкою деяких родич-ців, котрі дітей посилають у-читися на вчителів чи вчите-льок лише тоді, як дитина слаба й до ніякої трудної пра-ці не надається.

ПОДВІЙНЕ ЗДОРОВ'Я.

Каже цей самий медичний екзамінатор ньюйорських пу-

бличних шкіл, що вчителі й учительки не знають передів-ськи часто про те, що вони терплять на „нервові” недуги. Тимчасом, за обсерваціями цього лікаря, „нервові” недуги це „найбільш серйозні недуги вчителів”.

„Нервова недуга” це не є відповідна назва. Поправді мало би тут бути умова не-дуга. Лікар говорить про нер-вову недугу на те, щоб не-страшати людей. Звісно, серед загаль- людей умова недуга має страшну славу. Людям за-раз здається, що людина, хо-ра на ум, рве на собі волосся, говорить без розумного звяз-ку, дряється на стіни.

Правда, бувають люди, в котрих умова недуга проявля-ється так, але не в усіх. Бу-вають люди, які роками не-здужають умовою, але зви-чайній людині ніколи на думку не прийде, що це умова хорі лю-ди.

ПОШО ЕКЗАМІНАЦІЯ?

Як з домаганням екзаміна-ції для всіх учителів і вчительок у публичних школах виступив головний медичний екзаміна-тор ньюйорських публичних шкіл, то хтось певно зараз скаже: „Ага, знаємо ми, по-що вам треба екзамінації. Ро-боти собі шукаєте!”

Тимчасом головний екза-мінатор каже, що нездоровий учитель звичайно робить дітей у своїй класі нервовими й драгливими та що він часто навіть спричинює кепські по-ступи своїх учеників у науці. По цьому саме пізнаті нер-вові чи умова хору людину, що вона робить другу людину нервовою. Через те місце нер-вових людей не між здорови-ми людьми. Через те їх від-діляють від здорових людей, щоб вони своєю нервовістю не робили інших нервовими.

ЧИЖ ДИВНО?

Англійський журналіст Брай-ент написав книжку про дяр-да Болдвина, недавнього ан-глійського прем'єра міністрів.

Багацько гарних річей наго-ворив автор про Болдвина, а-ле критику не дуже за це на нього гніваються. Це тому, що автор самий написав під за-головком „Стенлі Болдвін”, що це „трибют”, себто „голд”.

Як хтось каже отверто, що він малює підлібний портрет, то чи можна гнівати-ся на нього, як він не намалює на портреті кожної бородав-ки, що є на обличчі портрето-ваного?

ЯК ІНШІ.

Як усякий письменник, що збирається представляти опи-суваного ним чоловіка героєм, так і Брайент пише про Болдвина самі гарні річі.

Всеж такі критики призна-ють, що автор змалював Болд-вина до певного ступня про-стим, звичайним чоловіком.

Один критик каже, що він бачить у Болдвіна звичайну людину, коли він міг сміятися на весь рот, як один з його сусідів сказав йому: „Мої но-ги смерять так сильно, що деколи я ледве можу на них стояти”.

Нам звичайно здається, що людину пізнати по тому, які жарті вона говорить, а тут видно людину й з того, з яких жартів вона сміється.

ГОДІ

ГОДІ

ВИКОРИСТАЙТЕ ЛІТНЮ ОФЕРТУ „СВОБОДИ”

Кожний новий передплатник, що прише ОДНО-РІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА „СВОБОДУ” в сумі \$6.00 ОДЕРЖИТЬ ВДОДАТКУ КНИЖОК НА СУМУ \$10.00.

По одержанню річної передплати Адміністрація „Свободи” негайно вишле такому передплатникові ка-талог з якого він вибере собі книжок на згадану суму.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ І ЗБАГАЧУЙТЕ СВОЄ ЗНАННЯ, ЧИТАННЯМ КНИЖОК.

Всім відома річ, що одною знайпочитніших книжок є ПРИГОДИ ДИТЕКТИВІВ. Усі їх читають і люблять. Фактом є, що найвизначніші люди, котрі все дуже заняті й багато читають, купують ці книжки, які вони читають для розваги. Як почнете читати пригоди дитективів, то вони вас так захоплять, що не покинете їх читати, поки не скінчите.

Книгарня „Свободи” дає спеціальну офіртуру на такі дитективні новелі: ШЕРЛОК ГОЛМС, ЗНАК ЧОТИРЬОХ, НЕЗВИЧАЙНИЙ ЗЛОДИЙ, КРІВАВИЙ ШЛЯХ, ПЕС БАСКЕРВІЛІВ, СУД ЧОТИРЬОХ.

Всі вище подані книжки разом можете тепер на-бути у „Свободи” за \$1.25 „СВОБОДА,” 83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

МОСКОВСЬКІ ЖИВНА НА ЧУЖОНАЦІОНАЛЬНИХ ЗЕМЛЯХ

Живна час найбільш запек-лої боротьби між московським урядом та чужонаціональними хліборобськими країнами з У-країною та козацькими земля-ми на чолі. Советська преса повідомляє, що стан збіжжя чудовий та що врожай цього року має бути рекордовий. А коли це не станеться, то винні в цім будуть троцькісти й ін-ші вороги народу. „Звєстія” з 4. липня пишуть, що „дотепе-рішній перебіг живн стоїть у різкій протівенстві до винят-ково сприятливих умовин. По-відомлення з Азовсько-Чорно-морського і Орджонікідзів-ського краю, з Криму, Одещи-ни та Дніпропетровщини свід-чать про те, що робота ком-байнів недовільна, їх направа та технічне обслуговування злі, видатність їх роботи низька, вони працюють з великими перервами і спричиняють ве-ликі втрати збіжжя. В азов-сько - Чорноморським краю стоять сотки комбайнів без роботи, 700 з них їде навіть не направлено. Таксамо є і на Одещині та в Орджонікідзів-ським краю. На Дніпропетров-

щині четверта частина всіх комбайнів стоїть без роботи. Керманичі колгоспів виявля-ють протидержавні тенденції. Колхоз „Новая Жизнь” у зай-лерівському районі Криму втра-тив через злу роботу комбай-нів по 3 сотнари з гектару, що робить 15% цілих жнив. З о-гляду на те, що колхоз має, не зважаючи ні на що, постачати означену скількість збіжжя державі, машинно-трактор-ними стаціями і до фондів на-сіння та резерв, втрата ця іде-цілком на кошт колхозників, а 15% цілого врожаю робить 40% частини, що припадає колхозникам”. Тимсамим ор-ган московського уряду незви-чайно цинічно признає, що колхозники дістають формаль-но лише 37.5% свого власного збіжжя, причім скількість його влада обчислює, коли воно ще стоїть на полі, розуміється, не на користь колхозників; а що бракує з вини „ворогів наро-ду”, відгадується немилосер-но з тої зайденої третини, яка номінально призначена для розділу між колхозниками та бюрократичними галапаса-ми колхозної „управи”. При-таких обставинах нема дива, що на землях поневолених на-цій стало люте горе-голд. Не-диво також, що навіть больше-вицька місцева преса починає

протестувати проти цієї голо-дової політики Москви. Тіж-самі „Звєстія” нарікають, що ростовський „Молот” насмі-люється полемізувати з ними в своїм числі з 28. червня, бе-ручи в оборону місцеві уста-новини, що противляться ви-живанню комбайнів та інших складних хліборобських ма-шин. Ця полеміка між цен-тральним московським орга-ном та львівським часописом дуже характеристична для су-часних відносин між моско-вським урядом та большевиць-кою владою чужонаціональ-них земель. Відомості про „антикомбайнові” та „антима-шинні” тенденції і з інших чужонаціональних районів, як також про те, що в багатьох з них скоєне збіжжя лежить на полі, не звязане в снопи. Отже боротьба проти поста-чання збіжжя урядові розвива-ється, як і торік, по цілому фронті. В цім відношенні на сході нема нічого нового. На-стількиж ганебно марнує мо-сковська влада і збіжжя, яке їй уже пошастило видерти у колхозників. В багатьох мі-сцевостях збіжжя зсипають просто на землю, в інших — до занецихених і заражених торічними зогнілим збіжжям складів. — (Офіор).

ЧУДА ЛЮДСЬКОЇ ШКІРИ

Людський організм, коли так можна вжити такого терміну, можна сміливо назвати найдосконалішим чудом техніки. Щоб би пізнати людський організм, мусимо зупинитися вже при "поверхні" того організму, себто шкірі. Бо вже і шкіра це один із найчудніших органів нашого тіла. Коли подивимося на шкіру крізь мікроскоп, то вона на перший погляд виглядає дуже просто збудованою: її комірки, а все ж шкіра скриває в собі багато сил та здібностей. Що інші органи нашого тіла роблять продиноко, це шкіра робить загальом. Наприклад: легені служать до віддихання — шкіра також віддихає. Желудок і кишківник діють про те, щоб приймати харчі для тіла — шкіра також має такі здібності: можна пожити складники та лікарства впроваджувати до тіла масажом шкіри. Далі нирки мають за завдання відправляти з тіла воду та солі, які в господарстві тіла відходять як відпадки з перебігу матерії — шкіра вміє це все робити так само: також у виділеннях цитіних залоз подибуємо сіль і мочевий квас. Лімфатичні залози та селезінки, м. ін. мають за завдання поборювати заразки недуг — шкіра в цій боротьбі, так скажемо, маючу перед собою.

Коли тіло вважаємо як цілість — то тоді шкіру можна порівняти з виступом на дзеркало, яке відзеркалює в собі всякі неважкі труднощі явища людського організму. За тими явищами можемо слідкувати через мікроскоп у найменших, найтонших судинах, наче волосинках (званих капіляри), якими перепливає кров, і так можемо пізнати чинники всього тіла. І вкінці коли когось хочемо пізнати навіть після кількадесятих літ, то потребуємо лише глянути на відтінки його пальця, а можемо бути певні, що не помилимося.

Дитині загрожує криза (рахітис); коли заздалегідь ствердимо цю небезпеку, то в наших часах не тяжко перешкодити цій недугі. Дитину так навідуємо промінням кремняної (кварцової) лампи й дитина, завдяки ще й іншим засобам, не буде мати кривих ніжок. А саме спеціальні складники, що є в шкірі, під впливом ультрафіолетного наświetлення переміняються у вітаміну Д, а ця вітаміна допомагає розвитку кісток.

Не лише така перебігає в людському тілі, коли шкіру навідуємо. Нпр. знаємо також, що шкіра засмагується, коли сонце освітлює її. А засмагується шкіра тому, що під ультрафіолетні промінні не пошкодили верствам тіла, які є глибше під шкірою. Шкіра засмагується лише під впливом ультрафіолетних промінів. Тому теж наше тіло не засмагується, коли сидітимемо напроці сонця за вікном, бо ультрафіолетні промінні не переходять крізь скло.

Як уже вище згадувало, пітні залози шкіри можуть виконувати подібну працю що й нирки: виділяють воду та ріжні речовини, лише мета того процесу інша ніж нирок — а саме пітні залози виділяють воду чи сіль тому, щоб регулювати температуру тіла: через парування плинну на поверхні шкіри тіло втрачає теплоту. Подібну працю виконують і лійні залози, хоч ми її так виразно не заперімо. Завдяки цьому лійні залози є гладенька й відпорна. А господарина знає, як шкіра на її руках виглядає після великого прання, коли наслідком частого тертя милом шкіра втратила лій.

Всі майже знаємо, що здорова людина має 1 до 1 1/2 галлона крові. Та давніше люди не знали одного, а саме, що з тієї крові циркулює безупинно лише яких три чвертини. Решта спочиває в ріжних бічних судинах кровної системи. Можна це порівняти з рікою, в якій вода перепливає прудко, однак ріка ця має малі відноги, в яких вода майже стоїть на місці, так начеб не мала нічого спільного з течією головної ріки. Такий сам склад крові, який випорожнюється лише у надзвичайних хвилинах, наслідком скорчу судин, творять теж ті численні дуже ніжні кровні жилочки, які є в шкірі. Коли вчені дослідили це, переконалися, що ті кровні судини можуть бути корисні підчас

Ряглан рішився тепер йти не попереду свого товариства, тільки позаду. Воно все так є на світі: коли провідник певний, що його підчинені підуть за ним, то він тоді йде попереду. Коли ж він сподівається зради, то тоді пускає їх наперед, а сам підганяє їх револьвером. Він дійсно тримав на потіві револьвер, боючись нападу Тарзана, а також своїх.

Ось так у нервовому стані ця експедиція посувалася вперед. Ряглан був неначе насичений електрикою і якнебудь іскра могла викликати вибух. Такого вибуху малошю не викидав небережний окрик одного з індіанців. Ряглан малошю не потягнув за язичок та не всадив йому кулі у плечі. Підбігши вперед, Ряглан побачив причину індіанського крику.

Це була своєрідна статуя, одна з тих, у яких колись так любувались європейські конкістадори. На камені був насаджений людський череп, а цей череп був накритий ставним шоломом. Вигляд справді жахливий, тож не диво, що індіанці видали з себе окрик жаху. Ця статуя викликала жах навіть у самого Ряглана. Він станув перед нею і в його голові снувалися ріжні гадки.

ПРОПАМ'ЯТНА КНИГА

ВИДАННЯ З НАГОДИ
СФОРМУВАНОГО ЮВІЛЕЮ
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ

ПРОПАМ'ЯТНУ КНИГУ У. Н. СОЮЗУ

- може тепер замовити кожний член ЧЕРЕЗ СВІЙ ВІДДІЛ, або прямо ЧЕРЕЗ АДМІНІСТРАЦІЮ „СВОБОДИ“, пересилаючи враз з замовленням \$1.00 та подаючи число того відділу У. Н. Союзу, до якого замовляючий належить.
- Ціна Пропамятної Книги виносить \$5.00, але члени У. Н. Союзу платять тільки \$1.00 титулом звороту коштів та тих відділів, що отримали з спеціальною оправою цієї Книги.

КОРИСТАЙТЕ З ЦЕЙ НАДЗВИЧАЙНОЇ ОФЕРТИ.

- негайно подбайте, щоб у домі кожного свідомого члена чи членкині У. Н. Союзу була ця Пропамятна Книга, що передає живо й правдиво все те, чим жило, про що мріло й чого доконало старе покоління нашої імміграції в Америці, як теж і те, чим живе й що думає про нашу будучність в Америці — наше тут роджене покоління.

ВИСИЛАЙТЕ ЗАМОВЛЕННЯ НЕГАЙНО

- як не до секретаря свого відділу, так прямо на таку адресу:

“СВОБОДА” 81-83 GRAND STREET
JERSEY CITY, N. J.

недуги, а саме, коли шкіру масують або купаємося в мінеральних солях, такі масажі допомагають при ослабленні серцевого м'яза. Масуючи шкіру, на якийсь час зменшуємо засоби крові в „резервових складах“, а тим самим улегшуємо працю серцю, яке є відповідальне за ввесь обіг крові. Можна теж сказати, що шкіра це одинорічний орган, який до деякого ступня може заступити собі виконувати її функції. Бо чи слухав ми це?

Та ось із пониженого прикладу можемо якнайкраще пізнати, що сталося, коли ми „попечення“ не заперімили.

Він знав дуже добре, що коли йому не вдасться ця експедиція, то за кілька літ його власний череп буде деє ось так стирчати на камені та інших людей дикати. Ось цей череп був колись покритий тілом, шкірою, жінкою. Він мав у середині мозок, гадки, почування... А тепер... „Ні, я мушу перемогти!“ — закінчив рішучо Ряглан, стиснувши в долоні револьвер.

Він знав дуже добре, що коли йому не вдасться ця експедиція, то за кілька літ його власний череп буде деє ось так стирчати на камені та інших людей дикати. Ось цей череп був колись покритий тілом, шкірою, жінкою. Він мав у середині мозок, гадки, почування... А тепер... „Ні, я мушу перемогти!“ — закінчив рішучо Ряглан, стиснувши в долоні револьвер.

Він знав дуже добре, що коли йому не вдасться ця експедиція, то за кілька літ його власний череп буде деє ось так стирчати на камені та інших людей дикати. Ось цей череп був колись покритий тілом, шкірою, жінкою. Він мав у середині мозок, гадки, почування... А тепер... „Ні, я мушу перемогти!“ — закінчив рішучо Ряглан, стиснувши в долоні револьвер.

А не заперімили ми попечення саме тоді, коли ми не мали в шкірі тих багатьох температурних нервових місць (точок).

Себто наші чуттєві чи пак температурні нерви були би хорі. Такі нерви во хорі люди є зрештою зовсім здорові, а всеж через це одно недомогання їх здоров'я дуже загрожене, ба навіть їх життя. Чому? Ось чому: уявимо собі, сидіти якийсь хорий (себто такий, що його нерви не розрізняють ріжних температур), спершись плечима до горлячої печі та шойно задякати норові заперіти, що шкіра на плечах, а може навіть і підшкірні м'язи сильно попеклися! Ку-рець, який призабув, що держить папірець в двох пальцях, заперітив би, що вона вже згоріла — шойно тоді, як мимоволі глигннув би той тоді шойно побачив би, що пучки пальців сильно попеклися.

Ця, на щастя, дуже рідка недуга унаслідок нам, як значіння для нашого здоров'я, мають ті „температурні точки“ нашої шкіри, і зовсім так само, як із відчуженням температури, є воно з іншими прикметами та хистом шкіри і всі ті прикмети служать для здоров'я всього організму.

Бо відомо є: коли третя частина людського тіла знищена, то життя по-важно загрожене; колиж недостає половини його, то життя потасло!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

БРИСТОЛ, Н. ДЖ.
На Музей Визвольної Боротьби
Відділ 362 У. Н. Союзу в Бристоли переслав через Об'єднання \$5 на Музей Визвольної Боротьби в Празі.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Добрий приклад до наслідування.

Дня 10, червня ц. р. приятелі і знайомі заслужених українських громадян Юрія і Рософи Самборських не забули в їх 25-літній ювілей і з тої нагоди справили їм несподівану гостину. Шановні гості бачилися достойно і весело, а при тім не забули і за рідний край. Коли ми тут маємо що їсти і пити, то не повинні забувати про наших братів, які караються по тюрмах. Присутні на зазвичай дожили: Юрій і Рософа Самборські \$10; В. Пасич \$1.50; по \$1: О. Косюк, Н. Житарук, Ю. Ясичук, І. Коцюба 75 ц.; по 50 ц.: М. Кінаш, А. Королішин, М. Чагарин, М. Проборівський, Я. Шаравара, Н. Рецал, М. Підгородський, М. Кава, М. Ходоровський, Я. Процишин, Л. Самборський, П. Гук, С. Департо, П. Заріаний, Г. Гричук, І. Паньків; по 25 ц.: Д. Бойко, М. Бардичевський, В. Патріло, І. Сарахман, А. Гурник, К. Судина. Разом \$25.75. З тих грошей взяли \$1.75 на заплановану гаді. Лишилося \$24, які розділено на місцеву Рідну Школу \$12 і \$12 на визвольну боротьбу.

Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

Д-Р Е. Я. МИХАЛЕНКО

ЛІКАР, ХІРґУРГ І АКУШЕР
1605 W. CHICAGO AVENUE
(Cor Chicago and Ashland)
CHICAGO, ILL.
Урапорі години:
9-10; 1-4; 7-8.
Office phone: Seeley 5004
Res. phone: Van Buren 1126

НЕ НОВА

Наша обслуга не є нова. Хоч вона під кожним оглядом модерна, то кожний бачить, що за нею є 30-літній досвід; 30 літ науки, як обслуговувати найкраще.

Ця річ такої великої ваги, що ми не можемо собі уявити, як хтось може не звертати на це уваги.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

Тяжка ролія.

— Ти знаєш, що моя жінка завтра виступає на аматорській виставі?

— Так, знаю.

— Має дуже тяжку ролію.

— Що ти говориш? Та ж то німа ролія!

— Саме тому — така ролія найтяжча для моєї жінки!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ факхового золотаря в церковній роботі. Робота на контракт, або дешево. Прошу зголоситися на адресу: EUGENE WASYLENKO, c/o Shustak Hotel, MAIN STREET, SIMPSON, PA.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN, R. 2, SHERBURNE, N. Y.

НА ПРОДАЖ Делікатес-проект, одна лише в будку, торгу \$400 до \$500 в тиждень. Рент \$35 місячно. Великий шотер в добрім положенні. Добра нагода для таких, що шукають доброго бізнесу. Голосіть: CANDY STORE, 609 E. 11th ST., NEW YORK CITY

ПОТРЕБА СПІЛНИКА (мужчину або жінчину) до ведення доброго виробленого бізнесу. (Bar Grill & Cabaret) Інтересованці просимо зголоситися на місце бізнесу: 648—3rd Ave. (Cor. 19th St.) 176-78 Brooklyn, N. Y.

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ВИІЗДЖАЮЧИХ У ПОЛЬЩУ. Мурований дім з деревом в Струсові повіт Тернопіль, вибудований шойно 2 роки, окремий кухня, 2 ставні, стоїла, всі будинки муровані і покриті бляхою, город і сад над рікою. Власник продась дешево. По більше інформації пишть до: Е. ОГРОДНИК, 74-9, 229 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 45 АКРОВА МОЛОЧНА ФАРМА, 6 кімнат, дві ванни, один туалет, 2 коні, курі, дим на 7 кімнат, річка, жерельна вода. Ціна \$2,300. Пишть англійською мовою: G. JENSEN,